

Marta Estrada i Miyares

a néixer a Granollers l'any 1946, és lli-

cenciada en ciències biològiques (1968: fou companya meva de promoció) i medicina i cirurgia (1970), i doctora en biologia (1976), amb la tesi *Estudios sobre las poblaciones de organismos acuáticos en medio no uniforme*, que dirigí el professor Ramon Margalef. Actualment és professora d'investigació del Consell Superior d'Investigacions Científiques a l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona (ICM), on fa anys que és cap del Departament de Biologia Marina i Oceanografia del mateix Institut i responsable d'un grup de recerca consolidat de la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació (CIRIT), el Grup d'Oceanografia Mediterrània.

La senyora Estrada ha desenvolupat gairebé tota la seva activitat investigadora en l'ICM, en el qual va ingressar (quan aquest era l'Institut d'Investigacions Pesqueres) com a col·laboradora científica després d'haver estat professora d'ecologia durant un parell d'anys al Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona (1970-1972), i va ser directora de l'ICM entre 1995 i 1997. La seva recerca científica està centrada, des de fa més d'un quart de segle, en l'ecologia del fitoplàncton marí i la seva interacció en l'ecosistema global.

Més específicament, s'interessa per la diversitat i la dinàmica de les comunitats del fitoplàncton marí, per la determinació de la producció primària marina i per les interaccions entre els processos físics i biològics en l'ecosistema pelàgic, ja sigui en la natura (la senyora Estrada ha participat en un bon nombre de campanyes oceanogràfiques en la Mediterrània, l'Atlàntic, el Pacífic i l'Antàrtic, algunes de les quals ha dirigit) o bé en microcosmos i mesocosmos de laboratori, que li permeten seleccionar formes biològiques de fitoplàncton. Així mateix, s'ha interessat des de molt aviat per l'aplicació d'enfocaments matemàtics a l'estudi de l'ecologia i la distribució del fitoplàncton. La senyora Marta Estrada ha estat la continuadora (digníssima continuadora, al meu entendre) de la recerca del senyor Ramon Margalef en ecologia fitoplanctònica marina.

Marta Estrada ha estat investigadora principal de nombrosos projectes de recerca sobre oceanografia biològica, finançats amb fons estatals i de la Unió Europea, i ha publicat un centenar llarg de treballs en revistes internacionals especialitzades i capítols de

llibres i monografies, a part d'altres articles en revistes nacionals. És membre del comitè director de GEOHAB, un programa internacional sobre ecologia i oceanografia global de les proliferacions d'algues nocives, patrocinat per l'SCOR (Comitè Científic de Recerca Oceànica, UNESCO) i la COI (Comissió Oceanogràfica Intergovernamental). Forma part, a més, d'altres comitès i *panels* científics estatals i internacionals.

Marta Estrada va ser una estudiant universitària brillantíssima; a més d'estudiar dues carreres alhora, va obtenir el Premio Extraordinario de Licenciatura i el Premio Nacional Fin de Carrera (1969) i el Lazo de la Orden Civil de Alfonso X el Sabio (1969); posteriorment se li atorgaria el Premi Extraordinari de Doctorat de la Universitat de Barcelona (1976). La seva tasca de recerca i de formació en la recerca (ha dirigit una dotzena llarga de tesis doctorals) l'ha fet mereixedora de diferents distincions i premis científics i acadèmics: Premi Trégouboff (concedit per l'Acadèmia de Ciències de París el 1992) i Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat de Catalunya (1995). Des del 1999 és acadèmica numerària de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona.

A més del seu camp concret de recerca, ha investigat i escrit biografies de científics catalans (Pere Mata, Emili Huguet del Villar), ha participat activament en les activitats de la Societat Catalana de Biologia, de la qual ha estat vicepresidenta, i és una enamorada de la natura, marina i terrestre, de l'art i la cultura, nostrada i mundial.

Text llegit pel senyor Joandomènec Ros i Aragonès en el Ple del dia 17 de febrer de 2003